
Onderwerp	:	Gesprek CDA en de verkenner
Datum	:	20 maart 2026
Aanwezigen	:	Jan Pieter van der Schans en Leendert Houweling (CDA) Jan Jacob van Dijk (informatuur) en Monique Jongenburger (ondersteuning)

Hoofdpijnen uit het gesprek

- Het CDA geeft de voorkeur aan een coalitie bestaande uit SGP, GemeenteBelangen, CDA, ChristenUnie en VVD. Bij deze voorkeur is gekeken naar partijen waarmee constructief afspraken gemaakt kunnen worden, die geschikte bestuurders kunnen leveren en inhoudelijk dicht bij het CDA staan. Met 26 zetels is deze coalitie relatief omvangrijk, maar het CDA ziet hierin geen belemmering voor een goed debat in de raad. Door de diverse samenstelling wordt ook een breed spectrum aan geluiden in het college vertegenwoordigd. Het CDA heeft een voorkeur voor samenwerking met de ChristenUnie boven D66 vanwege de bestuurlijke continuïteit en dat de CU op inhoud dichterbij het CDA staat.
- Het CDA heeft geen voorkeur voor een coalitie van vier partijen, omdat dit kan leiden tot discussies over de verdeling van wethouderposities en het evenwicht in het college wordt verstoord als een van de partijen twee wethouders levert. Een brede afspiegeling in het college wordt als belangrijk beschouwd.
- Bij onderhandelingen over portefeuilles begint iedereen bij het CDA op gelijke voet. Hoewel er een voorkeur is voor portefeuilles is alles bespreekbaar en heeft niemand automatisch recht op een bepaald onderwerp.
- Wat het CDA betreft is het coalitieakkoord compact, met voldoende ruimte voor eigen afwegingen van de deelnemende partijen.

Schriftelijke inbreng van de partij

1. Hoe duidt uw fractie de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen?

Als CDA zijn we tevreden met onze vier zetels. Ten opzichte van 2022 zijn we in stemmenaantal licht omhoog gegaan, het aantal zetels is gelijk gebleven.

Wanneer we naar het totaalbeeld kijken vallen ons een paar zaken op:

- SGP wint twee zetels terwijl de Christen Unie er twee verliest.
- Gemeente Belangen en de VVD winnen beide een zetel.
- Forum voor Democratie wint twee zetels terwijl Burgen Belangen er twee verliest.
- De Partij voor de Dieren wint een zetel terwijl Mens en Milieu Ede er een verliest.
- Groen Links - PvdA & Democratische Partij Ede verliezen beide een zetel.
- D66 en CDA blijven afgezien van een beperkte stemmenwinst in zetels gelijk.

Aan de hand van bovenstaande concluderen wij dat de verschuivingen binnen verschillende assen als conservatief - progressief, confessioneel - niet confessioneel, links - rechts, lokale partijen met een landelijke afdeling en lokale partijen zonder landelijke afdeling en de verhouding tussen partijen die zich in het politieke midden bevinden of meer aan de flanken beperkt zijn. Het Edese electoraat is ietsje meer naar midden/rechts opgeschoven en lokale partijen zonder landelijke afdeling zijn van 10 naar 7 zetels gegaan, in tegenstelling tot de landelijke trend.

2. Wat is uw voorkeurscoalitie voor de komende bestuursperiode?

SGP, Gemeente Belangen, Christen Unie, VVD en CDA.

Deze coalitie bestaat uit partijen die de afgelopen bestuursperiode en daarvoor hebben laten zien constructief te kunnen samenwerken. Met de keuze voor deze partijen en 'hun' (kandidaat) wethouders is er tevens sprake van bestuurlijke continuïteit. Dat is gezien de onderwerpen die in Ede, regio Foodvalley en daarbuiten spelen van groot belang. Op inhoud en stijl staan deze partijen het dichtste bij ons als CDA Ede, daarna volgen D66 en GL-PvdA.

3. Welke rol ziet uw fractie voor zichzelf in de onderhandelingen?

Als partij vanuit het politieke midden en gebaseerd op ons christen-democratisch gedachtengoed vervullen we graag een verbindende rol in de onderhandelingen en binnen de eventuele coalitie die daarop volgt.

4. Welke vraagstukken zouden volgens uw fractie centraal moeten staan in de onderhandelingen?

Zonder uitputtend te zijn zouden we graag de volgende thema's centraal willen stellen:

1. **Een dak boven je hoofd:** woningbouw en huisvesting voor zowel starters, senioren als gezinnen en voor kwetsbare inwoners als bijvoorbeeld dak- en thuislozen en verschillende vormen van begeleid en beschermd wonen. Bij dit thema hoort ook de uitvoering van de spreidingswet betrokken te worden.
2. **Een duurzaam landelijk gebied voor boer, bos en burger:** waarbij de toekomst van de agrarische sector, de economische en sociale leefbaarheid, de kwaliteit van natuur en leefomgeving en het vlottrekken van vergunningverlening centraal staan.
3. **Zorg met aandacht, dichtbij georganiseerd:** toegankelijkheid en toekomstbestendigheid van sociale basis, zorg en ondersteuning voor jong en oud, waarbij de nadruk ligt op preventie en zorg.
4. **Samenleven begint dichtbij:** ruimte voor en versterking van de samenleving. Voor sterke voorzieningen, vitale wijken en dorpen en bloeiende verenigingen.
5. **Eerlijke economie die klaar is voor de toekomst:** van het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen, nieuwe bedrijventerreinen tot vitale winkelgebieden in Ede-stad en de dorpen.
6. **Gemoedelijk groeien. Impact van groei voor Ede en Regio Foodvalley:** van de inrichting van de openbare ruimte, mobiliteit tot intergemeentelijke samenwerking en lobby richting provincies en het rijk.
7. **Met een veilig gevoel over straat :** in Ede-stad, de dorpen en in onze natuur (boa's). Van camera's tot inzet op een veilige openbare ruimte voor iedereen.
8. **Participatie:** de relatie tussen inwoner, organisaties, bedrijven en de overheid.

5. Zijn er onderwerpen waarover uw fractie bindende afspraken wil maken? Zo ja, welke dan?

We hebben in ons verkiezingsprogramma een ambities programma voor de gemeente Ede geformuleerd. Daarvan brengen we graag zoveel als mogelijk in de praktijk. We hebben als CDA niet op voorhand breekpunten die het maken van afspraken in de weg kunnen staan.

6. Zijn er partijen of standpunten waarvan u op voorhand aangeeft dat deze een belemmering vormen voor samenwerking?

Gezien de grote programmatische verschillen met Forum voor Democratie is samenwerking in een coalitie met deze partij niet aan de orde.

7. Uit hoeveel collegeleden ziet uw fractie het college idealiter bestaan?

Vijf.

8. Heeft uw fractie een potentiële kandidaat-wethouder, mocht deelname aan het college aan de orde zijn?

Ja, in de persoon van Jan Pieter van der Schans

9. Wie zou, indien uw fractie wordt uitgenodigd voor deelname aan de formatiefase, namens uw fractie deelnemen aan de onderhandelingen?

Leendert Houweling & Jan Pieter van der Schans

10. Welke overige punten wil uw fractie graag bespreken? Bijvoorbeeld met betrekking tot de onderlinge verhoudingen.

De onderlinge verhoudingen zijn goed. We zien op voorhand geen beletselen richting partijen op persoonlijk niveau. Hoogstens maakt onbekend in sommige gevallen onbemind.